

het groene goud

Jaarverslag 2008

Jaarverslag 2008

1. Ontwikkeling hennepbestrijding

1.1 Voorgeschiedenis

In maart 2006 hebben de volgende partijen een convenant, met het doel actief de hennepbestrijding ter hand te nemen, ondertekend. Het convenant heeft de naam Het Groene Goud meegekregen.

1.2 De betrokken partijen

Essent Netwerk, de gemeenten Mook en Middelaar, Gennep, Bergen, Meerlo-Wanssum, Venray, Horst aan de Maas en Sevenum, Limburgse Land- en Tuinbouwbond, Openbaar Ministerie, Politie regio Limburg-Noord, Provincie Limburg, UWV, woningcorporaties Wonen Limburg, Wonen Maasduinen, woningstichting De Vuurkuul, Woonmaatschappij Maasland. Door fusie van Wonen Maasduinen met woningstichting De Vuurkuul tot Destion zijn er nu 16 partners. Woonmaatschappij Maasland is geëvolueerd in woningcorporatie Mooiland Maasland.

2. Samenvatting en conclusie

In 2007 is de structuur opgebouwd en aangepast, in 2008 is de structuur vastgesteld. Het plannings- en uitvoeringsoverleg behoort inmiddels tot structuur van de hennepbestrijding. De resultaten geven aan dat de werkwijze aanslaat. Op de koude grond treffen we geen bedrijfsmatige hennepcultuur aan, de acties schuren en loodsen leveren weinig treffers op. Het aantal hennepplanten dat geruimd moet worden is aanzienlijk teruggelopen.

De algemene conclusie luidt dat beide doelstellingen: 1. een slagvaardige aanpak en 2. ontmoedigingsbeleid, voor een behoorlijk deel gerealiseerd worden.

In november 2008 is er vanuit Het Groene Goud een symposium georganiseerd, gericht op de samenwerking bij de hennepbestrijding.

Niettemin constateren we toch nog 29 keer hennepkwekerijen in woningen en schuren of loodsen. Het verdringingseffect dat we intussen vastgesteld hebben geeft aan dat we niet zelfgenoegzaam achterover kunnen leunen.

Er resteren een belangrijke verbeterpunten:

- De bestuursrechtelijke aanpak moet de standaard worden
- In de coördinatiefunctie zal een consulentfunctie geïncorporeerd worden
- De communicatie kan en moet veel beter. De voorzieningen die in dit verband zijn getroffen, duidelijke structuur en een nieuwe website moeten leiden tot verbeteringen
- Samenwerking met andere organisaties waarbij hennepbestrijding gecombineerd wordt met andere doelen moet gezocht worden, zoals bijvoorbeeld bij het combineren van preventieve acties in het buitengebied met regionale handhavingacties (waarin o.m. AID, waterschappen en provincie participeren)
- Ook de koppeling van handhavingprogramma's met preventiecontrole van objecten zoals schuren en loodsen levert een belangrijk preventief effect op. Dit instrument zal in de toekomst vaker beproefd worden.

Jaarverslag 2008

3. Hennepbestrijdingsaanpak Het Groene Goud

3.1 *Convenant Het Groene Goud*

Op basis van het convenant is er een projectplan opgesteld.

Doelstelling is het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen als gevolg van illegale hennepkwekerijen. Middelen daarvoor zijn het gecombineerd toepassen van communicatieve, strafrechtelijke, civielrechtelijke en bestuursrechtelijke instrumenten.

Het project diende in ieder geval op te leveren:

- Een slagvaardige aanpak
- Ontmoedigingsbeleid voor (potentiële) hennepkwekers

Hierbij lag er een sterk accent op vernieuwende initiatieven.

3.2 *Werkingsgebied, objecten*

Het project is gericht op het platteland, waarvan ruim voldoende aanwezig is in het werkgebied.

Vandaar dat als object voor hennepbestrijding gekozen zijn:

1. de koude grond
2. schuren/loodsen/vrijkomende agrarische bebouwing (VAB)
3. woningen.

3.3 *Organisatie*

De organisatie is tot oktober 2008 door de stuurgroep aangestuurd. Daarna is de bestuurlijke verantwoordelijkheid overgedragen aan de heer Waals, burgemeester van Venray. De coördinerende werkzaamheden en administratieve ondersteuning zijn gehuisvest bij het steunpunt Handhaving Noord en ondergebracht bij afdeling Veiligheid & Handhaving van gemeente Venray.

Voor planning van acties en behandeling van zaken heeft het Plannings- en Uitvoeringsoverleg zorggedragen. Hierin hebben de ambtelijke contactpersonen van de deelnemende en betrokken instanties zitting.

Voor de ontwikkeling van de borging en implementatie van de aanpak en werkwijze van Het Groene Goud is een werkgroep geformeerd waarin vertegenwoordigers van gemeenten, politie en provincie zitting hadden.

3.4 *Borging aanpak en werkwijze van Het Groene Goud*

In eerste instantie is de aanpak en werkwijze van Het Groene Goud op projectmatig ontwikkeld. Dit project kende een looptijd van juli 2006 tot oorspronkelijk december 2007. Op verzoek van het Bestuurlijk Platform van Het Groene Goud heeft Gedeputeerde Staten van Limburg het project éénmalig verlengd tot 1 juli 2008. In 2008 zijn de werkzaamheden t.b.v. het ontwikkeltraject beperkt gebleven tot werkzaamheden in het kader van borging en implementatie. Van het project is een eindevaluatie gemaakt in het kader van het definitieve subsidieverzoek.

Jaarverslag 2008

Deze nota betreft de voortzetting van de uitvoering van hennepbestrijding gericht op de objecten koude grond, schuren/loodsen/VAB's en woningen. Dit moet onderscheiden worden van het project Het Groene Goud.

De borging voor de periode van 2009 tot en met 2011 is ter besluitvorming aan de partners voorgelegd.

3.5 Symposium Het Groene Goud

Op 5 november 2008 is in Venray een symposium voor hennepbestrijding met de bedoeling om ervaringen, documenten, procedures enz. ter beschikking te stellen aan andere instanties. Hierbij kwamen aspecten van hennepbestrijding in Limburg (werkwijze en aanpak Het Groene Goud, aanpak drugsoverlast Venlo Hektor, samenwerking justitie en politie Duitsland, Nederland, België) en landelijke bundeling voor de hennepbestrijding (Taskforce Hennep) aan de orde. Deelnemers, afkomstig van een veelheid van instanties uit het hele land, hebben kennis kunnen nemen van werkwijze, documenten en netwerk.

4. Effecten hennepbestrijding

4.1 Beoogde effecten

a. Slagvaardige aanpak

Om te komen tot een slagvaardige aanpak was het nodig om een organisatie in te richten. Hierbij speelt betrokkenheid van de partners een cruciale rol. De volgende elementen zijn hierbij van belang:

- Voor een goede werking van het samenwerkingsverband is een overleg-, plannings- en uitvoeringsorgaan onontbeerlijk. Het hiervoor in het leven geroepen Plannings- en Uitvoeringsoverleg (PnU) vervult deze functie. Hierin komt de inbreng van de partners tot zijn recht.
- Naast het gezamenlijk plannen, is in overleg ook de basis gelegd voor het gemeenschappelijk en gezamenlijk optreden en de speciale preventie in de vorm van controle van betrapte daders.
- Omdat er uitwisseling van privacygevoelige gegevens plaatsvindt is dit overleg volgens de eisen van de Wet bescherming persoonsgegevens ingericht.

b. Ontmoedigingsbeleid

Het ontmoedigingsbeleid bestaat uit het realiseren van een speciaal preventief effect gericht op daders (voorkomen dat ze recidiveren) en een generaal preventief effect. Met name op dit gebied waren de pijlen gericht.

Bij de start van Het Groene Goud was er sprake van gevoelens van onveiligheid bij -vanwege het planten van hennepplanten in de maïsoogst- en het imago van de agrariërs. Door de systematische aanpak van Het Groene Goud is deze vorm van hennepkweken teruggedrongen tot een marginaal gebeuren. In maïs- en andere oogsten komt geen bedrijfsmatig geteelde hennep meer voor.

Jaarverslag 2008

Het beoogde effect van toename van het veiligheidsgevoel bij de agrariërs is daarmee gerealiseerd.

Uit signalen van omliggende regio's en van Bundesland Nordrhein Westfalen blijkt dat hennepkwekers door de intensieve controle uitwijken naar andere streken. Met name de gegevens vanuit Duitsland zijn betekenisvol, omdat daaruit naar voren komt dat parallel aan het intensiveren van de hennepbestrijding in district Venray een toename van hennepkwekerijen in het aangrenzend gebied in Duitsland wordt waargenomen. Uit de opsporingsresultaten komt naar voren dat het hierbij relatief vaak gaat om "Nederlandse" producties.

Ook ten aanzien van schuren en loodsen wordt het preventief effect bereikt. Er zijn in november 2007, februari en september en oktober 2008 gerichte controles geweest op de aanwezigheid van hennep in bedrijfsgebouwen. De gemeenten zijn hierbij de trekkers, echter de samenwerkingspartners laten zich niet onbetuigd. In oktober 2008 zijn er 43 locaties op één dag bezocht in een samenwerkingsverband met vijf instanties. De kracht van dit soort acties ligt enerzijds in de samenwerking anderzijds in de mogelijkheid om het aanpakken van meerdere doelen tegelijkertijd te combineren.

Ten aanzien van de beeldvorming van hennep kan gesteld worden dat voor grote aantallen burgers duidelijk is dat hennep risico's oplevert voor burgers, omwonenden en gebruikers. Dit effect heeft te maken met de aandacht die de bestrijding van hennep op landelijk niveau krijgt. Onder meer bij het symposium van Het Groene Goud is gebleken dat dit effect mede toe te schrijven is aan de aanpak en werkwijze van Het Groene Goud.

Ook in het werkingsgebied zelf komen de effecten naar voren. Uit het aantal zaken dat besproken/onderzocht is blijkt dat de aandacht voor het bestrijden van de hennep in 2008 zeker niet is afgenomen.

Uit de verminderde aantallen aangetroffen hennepkwekerijen en dalende aantallen in het district Venray blijkt dat de intensieve aanpak en de preventieve werking via communicatie werkt.

4.2 Verdringingseffecten

De stijging van het aantal hennepkwekerijen dat in Nordrhein-Westfalen wordt aangetroffen loopt parallel aan de intensivering van de hennepbestrijding in de gemeenten in het politiedistrict Venray. De succesvolle aanpak leidt tot verdringingseffecten.

Gelet op de gerichte aanpak van hennepbestrijding in Nordrhein-Westfalen, de daarmee behaalde resultaten, de straftoemeting in Duitsland en het gegeven dat er toch grote hoeveelheden hennep geleverd worden¹, is de verwachting gerechtvaardigd dat de hennep teelt afzakt naar het zuiden van de provincie en verplaatst wordt naar aangrenzende provincies (Noord-Brabant, Gelderland).

¹ Zeker in grensstreken van Nederland blijkt dat een groot gedeelte van de hennep bestemd is voor het buitenland. Dit is o.a. naar voren gebracht bij de sluiting van de coffeeshops in Bergen op Zoom en Roosendaal

Jaarverslag 2008

Er zijn duidelijke signalen dat de grenzen van het werkgebied van Het Groene Goud door hennepkwekers goed in de gaten worden gehouden. De grote hoeveelheid hennepplanten in de maïs in Arcen en Velden, in Blerick en signalen van loonwerkbedrijven bevestigen die signalen. Om verdringingseffecten naar stallen/loodsen/Vrijkomende agrarische bebouwing te voorkomen, zijn er grootscheepse acties geweest waarbij naast milieu- en ruimtelijke ordeningsaspecten ook aandacht aan controle op de aanwezigheid van hennep is geschonken.

5 Resultaten

5.1 Resultaten PnU 2008

In vergelijking met vorig jaar valt op dat het aantal signalen enigszins is afgenomen (2007: 84, 2008: 73). De inspanning om hennepkwekerijen op te sporen en te ontmantelen is gehandhaafd op het zelfde (hoge) niveau.

Opvallende gegevens zijn de daling in het aantal in werking zijnde hennepkwekerijen en aantallen aangetroffen hennepplanten in totaliteit. Tevens valt op dat in de buitenteelt het aantal vindplaatsen aanzienlijk hoger uitgevallen is dan in 2007. Uiteindelijk hebben de koude grond-acties geleid tot een verdubbeling van het aantal hennepplanten. Het grote aantal hennepplanten aan de zuidgrens van het werkgebied in de gemeente Sevenum in de directe nabijheid van de A-67 geeft aan dat hennepkwekers de grenzen van het werkgebied opzoeken. Daarentegen zijn er in de gemeenten Bergen, Gennep en Mook en Middelaar nauwelijks hennepplanten aangetroffen.

Met de Duitse politie is een uitwisseling geweest waarbij ook aan Duitse zijde de conclusie getrokken is dat het gericht aanpakken van de buitenteelt (outdoorplantages) leidt tot resultaten. Ook daar wordt geconstateerd dat er nauwelijks hennepplanten in de buitenteelt voorkomen.

De verwachting is dat hennepkwekers de teelt binnen Nederland verplaatsen naar Midden- en Zuid-Limburg, Gelderland en Oost-Brabant.

5.2 Cijfermatige weergave

Resultaten Het Groene Goud 2008

Onderwerp	Aantal	Eenheden
Signalen onderzocht	73	
Woningen met hennep	17	
Woningen ontruimd	4	
Bedrijfspannen	4	
Buitenteelt	locaties: 35	circa 1.500 hennepplanten
Energiediefstal navorderingen		1.060.022 Kwh
Uitkeringsgerechtigden		
-Teruggevorderde uitkeringen	5	€ 14.981,90
Personen in hercontrole	43	
Bestuursrechtelijk optreden	1	Kosten € 2.677,51
2 grootscheepse acties	Onderzochte locaties 55	1 locatie hennepkwekerij in voorbereiding

Jaarverslag 2008

5.3 Financieel resultaat

5.3.1 Aanwending middelen

In 2007 hebben de gemeenten Bergen, Gennep, Horst aan de Maas, Meerlo-Wanssum, Mook en Middelaar, Sevenum en Venray besloten gezamenlijk een bedrag van € 66.750,-- beschikbaar te stellen ter borging van het hennepbestrijdingsproject Het Groene Goud 2008. Deze middelen waren bedoeld voor de kosten in verband met communicatie, personeelsinzet administratieve ondersteuning en coördinatie, kosten hennepvluchten en ruimingskosten bij bestuursrechtelijk optreden.

In mei 2008 heeft in overleg met de gemeenten een herschikking van de middelen plaatsgevonden. Hierbij zijn de kosten van hennepvluchten afgeraamd. De vrijgekomen middelen zijn toegevoegd aan de middelen voor personeelsinzet. Een bedrag van € 6.375,- - afkomstig van een subsidietoekenning van provincie Limburg voor werkzaamheden in verband met implementatie en borging van Het Groene Goud is aangewend ter bekostiging van coördinatiewerkzaamheden in dit verband.

Bij het opstellen van de begroting Het Groene Goud 2008 is uitgegaan van de aanname dat het noodzakelijk zou zijn om vliegreuen met een particuliere helikopter in te huren voor vier dagen. Uiteindelijk is de inzet van een particuliere helikopter beperkt tot één dag. De vrijvallende middelen zijn aangewend ter dekking van de personeelsinzet.

Een belangrijke doelstelling van het project Het Groene Goud was het ontwikkelen en toepassen van bestuursrechtelijk optreden bij de ontmanteling van hennepkwekerijen. De kosten die verband houden met een dergelijk bestuursrechtelijk optreden zijn in de begroting 2008 geschat op € 22.000,--. De ontwikkeling van het instrument heeft veel tijd gevergd. Omdat het instrument éénmaal is toegepast is slechts een klein deel van de kosten hieraan besteed.

In totaal is een bedrag van € 39.850,-- aangewend. Aangezien de gemeenten een voorschotbetaling van in totaal € 44.300,-- hebben gedaan, dient een bedrag van circa € 4.450,-- gerestitueerd te worden.

5.3.2 verloop project

In het samenwerkingsverband Het Groene Goud werken 16 instanties samen ter bestrijding van hennep teelt op de koude grond, schuren en loodsen, woningen.

Voor de daadwerkelijke bestrijding is het Plannings- en Uitvoeringsoverleg in het leven geroepen. In dit overleg zijn 73 signalen behandeld. (In 2007: 84). In 17 woningen en 4 bedrijfspanden zijn in totaal circa 13.000 hennepplanten aangetroffen. Vier huurwoningen zijn ontruimd door de woningcorporaties. 14 personen zijn aangehouden.

Geconstateerd moet worden dat het aantal signalen enigszins is gedaald. De inzet van de partners is echter niet verminderd. De daling van het aantal ontmantelde hennepkwekerijen en de grote daling van het aantal hennepplanten (2007: ruim 30.000, 2008: 14.300) leidt tot de conclusie dat de hennepbestrijding in het district succesvol verloopt.

Jaarverslag 2008

Naast de zaakgerichte benadering zijn er een tweetal acties geweest gericht op het controleren van schuren en loodsen, waarbij naast milieu- en ruimtelijke ordeningsaspecten, ook gecontroleerd is op aanwezigheid van hennep.

Evenals in 2006 en 2007 is er vanuit de lucht met behulp van de politiehelikopter gecontroleerd op de aanwezigheid van hennepplanten in de maïs en natuurgebieden. Ten opzichte van 2007 is het aantal vindplaatsen aanzienlijk verhoogd tot 35. Ook het aantal hennepplanten in buitenteelt is gestegen naar 1.500. Het grote aantal vindplaatsen, de relatief geringe aantallen per vindplaats en de slechte toestand van de hennepplanten rechtvaardigen de conclusie dat er geen bedrijfsmatig kweken van hennep op de koude grond plaatsvindt. Het voornaamste (preventieve) effect van de hennepbestrijding, het bevorderen van de sociale veiligheid in het buitengebied, is gerealiseerd.

Op 5 november 2008 is er een symposium gehouden waarbij de werkwijze en aanpak van Het Groene Goud centraal stond.

De gemeenten hebben in november en december besloten de aanpak van Het Groene Goud voor in ieder geval drie jaren voort te zetten. Gedeputeerde Staten ondersteunt het initiatief van de samenwerkingspartners om de werkwijze ook in andere gebieden van Limburg in te voeren.

5.4 Toelichting financieel overzicht

De begroting voor de uitvoering van de doelstellingen van Het Groene Goud is vastgesteld in het najaar 2007. Uitgangspunten hierbij waren een actieve rol van gemeenten bij het ontmantelen van hennepkwekerijen in woningen en een actieve rol bij het opsporen en ruimen van hennepplanten op de koude grond. Hiertoe hoorde onder meer dat de gemeenten indien noodzakelijk zouden bijdragen in de kosten van hennepvluchten. Het geraamde bedrag is niet ingezet voor hennepvluchten omdat de kwaliteit en intensiteit van opsporing van hennepplanten vanuit de lucht voldoende geborgd is door de inzet van de helikopter van het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD). Om een preventieve werking voor 2009 in te zetten is, evenals in 2007, ook in 2008 een mediadag georganiseerd. Het beoogde effect, publiciteit krijgen voor de aanpak van hennepsteelt op de koude grond, is ruimschoots behaald. Om de media de gelegenheid te geven om de aanpak goed in beeld te krijgen, is een particuliere helikopter ingezet.

De vrijgevallen middelen zijn, na akkoord van de stuurgroep en overleg met betrokken handhavingpartners herbestemd voor personele inzet.

Gedeputeerde Staten heeft ingestemd met het verzoek de projectperiode éénmalig met een half jaar te verlengen, waardoor niet eerder benutte gelden in het kader van het project, alsnog zijn ingezet voor de aanpak in 2008.

Vanaf de start van het project is de bestuursrechtelijke aanpak van hennepkwekers één van de belangrijkste doelen geweest. Hiervoor zijn ruim middelen in de begroting opgenomen. Omdat het tot dusver slechts éénmaal tot daadwerkelijk bestuursrechtelijk optreden is gekomen, is van deze middelen beperkt gebruik gemaakt.

Jaarverslag 2008

Dat er slechts éénmaal bestuursrechtelijk is opgetreden hangt samen met een aantal omstandigheden, zoals gewijzigde regelgeving en onduidelijkheid over de consequenties hiervan voor het bestuursrechtelijk traject, beperkte mogelijkheden en de noodzaak protocollen aan te scherpen voor de praktische toepassing. Toch was het belangrijk om het instrument in de praktijk toe te passen. Uiteindelijk is in een drietal gevallen gepoogd bestuursrechtelijk op te treden. In één geval is het daadwerkelijk zover gekomen. Er is echter geen sprake van koerswijziging. In tegendeel zullen, nu er één schaap over de dam is, meer volgen. Door de geringe toepassing van dit bestuursrechtelijk instrument is er een beperkt beroep op de post ruimingskosten gedaan.

5.5 Financieel overzicht

Het Groene Goud Begroting kosten gemeenten 2008	Bijstell. Mei/sept 2008	Bijgestelde Begroting 2008	TOTAAL HGG
-Communicatiemiddelen		€ 8.000,00	€ 3.408,65
-inzet personeelscapaciteit	€ 5.950,00	€ 12.450,00	€ 11.694,00
-Coördinatie	€ 6.550,00	€ 20.550,00	€ 19.558,00
-Kosten hennepvluchten	-€ 12.500,00	€ 3.750,00	€ 2.937,60
-Ruimingskosten		€ 22.000,00	€ 2.250,01
TOTAAL		€ 58.750,00	€ 39.848,26
Ontvangen bij wijze van voorschot			€ 44.300,00
Terug te betalen aan gemeenten			€ 4.451,74

-0-0-0-0-0-0-0-

Jaarverslag 2008

Afrekening 2008

In juli hebben alle gemeenten een voorschotnota ontvangen ten bedrage van 2/3^e deel van het maximaal verschuldigde bedrag. In totaal is een bedrag van € 44.300,-- gedeclareerd bij onderstaande gemeenten.

Gemeente	Inwoner-aantal	Bijdrage Het Groene Goud	Percentage per gemeente	Terug te betalen per gemeente
Venray	39.043	€ 21.468	32,2%	€ 1.431,73
Horst aan de Maas	28.750	€ 15.808	23,7%	€ 1.054,28
Sevenum	7.543	€ 4.147	6,2%	€ 276,61
Meerlo-Wanssum	7.692	€ 4.229	6,3%	€ 282,07
Mook en Middelaar	8.016	€ 4.408	6,6%	€ 293,95
Gennep	16.742	€ 9.205	13,8%	€ 613,94
Bergen	13.612	€ 7.484	11,2%	€ 499,16
Totaal	121.398	€ 66.750	100%	€ 4.451,74

-0-0-0-0-0-0-0-0-